

Društvo za reviziju finansijskih izveštaja
"MANOJLOVIĆ" D.O.O.

Banja Luka, Slobodana Jovanovića br. 2

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2013. GODINU

"Veterinarska stanica" a.d. Banja Luka

Banja Luka, 04.04.2014. godine

---

tel. 051/321-450, 065/511-152, fax. 051/321-452, e-mail: manojlovic.doo@gmail.com
www.revizijamanojlovic.com

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	3
BILANS USPEHA	4
IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA ILI GUBICIMA PERIODA.....	5
BILANS TOKOVIMA GOTOVINE	6
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	7
1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI.....	8
2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	9
3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE	10
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	17-28

Društvo za reviziju finansijskih izvještaja
«MANOJLOVIĆ» d.o.o

Banjaluka
Slobodana Jovanovića 2
Telefon: 051/321-450, 065/511-152
Faks:051/321-452
Email: manojlovic.doo@gmail.com
www.revizijamanojlovic.com

SKUPŠTINI DRUŠTVA I UPRAVNOM ODBORU
"Veterinarska stanica" a.d. Banja Luka

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Uvod

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 3 do 7) "Veterinarska stanica" a.d. Banjaluka (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine, odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za interne kontrole koje su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju razumnu osnovu za izražavanje mišljenja sa rezervom.

Osnove za izražavanje mišljenja sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 3. uz finansijske izvještaje, površine zemljišta na pojedinim parcelama iskazanim u bilansu i analitičkim evidencijama Društva, na dan 31.12.2013. godine, odstupaju od stvarno korištenih površina. Nad pojedinim parcelama zemljišta u posjedovnim listovima upisani su drugi vlasnici, a upisane površine pojedinih parcela u posjedovnim listovima odstupaju od površina iz analitičkih evidencija Društva. Shodno tome, nismo se mogli uvjeriti da je iskazana nabavna vrijednost zemljišta priznata u bilansu stanja na taj datum, u skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Evidentirano je zemljište u Stričićima, koje Društvo drži za nepoznatu buduću upotrebu, a nije klasifikovano u skladu sa MRS 40 Investicione nekretnine.

Kao što je objašnjeno u napomeni 9. uz finansijske izvještaje Društvo vrši isplate otpremnina kod odlaska zaposlenih u penziju i tereti rashode perioda, a nije vršilo aktuarski obračun i rezervisanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, u skladu sa MRS – 19 Primanja zaposlenih.

Izražavanje mišljenja sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za pitanje objašnjeno u pasusu osnove za izražavanje mišljenja sa rezervom, finansijski izvještaji **istinito i objektivno**, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za godinu koja se završila na dan 31.12.2012. je izvršio drugi revizor i izrazio pozitivno mišljenje o tim izvještajima na dan 23.05.2013. godine.

Banjaluka, 04.04.2014.godine

Ovlašćeni revizor
Manojlović Nenad

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
Na dan 31. decembra 2013. godine

U KM

POZICIJA	Napomene	Iznos tekuće godine	Iznos preth. godine
<u>A K T I V A</u>			
STALNA IMOVINA	1-3	964.496	979.058
Koncesije, patenti, licence i slična prava			671.434
Zemljište		671.434	
Građevinski objekti		217.748	225.343
Postrojenja i oprema		45.393	56.945
Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi		29.921	25.336
TEKUĆA IMOVINA	4-7	232.143	181.337
Zalihe materijala		5.551	508
Zalihe robe		52.390	40.765
Kupci u zemlji		39.620	7.655
Druga kratkoročna potraživanja		1.067	1.547
Gotovina		106.957	46.616
Porez na dodatu vrijednost		205	290
Aktivna vremenska razgraničenja		26.353	83.956
POSLOVNA IMOVINA		1.196.639	1.160.395
VANBILANSNA AKTIVA		77.338	77.338
UKUPNA AKTIVA		1.273.977	1.237.733
<u>P A S I V A</u>			
KAPITAL	8	1.059.717	1.048.028
Akcijski kapital		800.304	800.304
Zakonske rezerve		80.030	80.030
Statutarne rezerve		155.982	172.204
REVALORIZACIONE REZERVE		11.712	11.712
Neraspoređeni dobitak ranijih godina			17.177
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		11.689	
Gubitak tekuće godine			33.399
KRATKOROČNE OBAVEZE	9-11	136.922	112.367
POSLOVNA PASIVA		1.196.639	1.160.395
VANBILANSNA PASIVA		77.338	77.338
UKUPNA PASIVA		1.273.977	1.237.733

Lice sa licencom
Ilijašević Mira

Direktor
Mijatović Ratko

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2013. godine

U KM

POZICIJA	Napomene	Iznos tekuće godine	Iznos preth. godine
POSLOVNI PRIHODI	12	978.420	844.626
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		414.598	339.098
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		368.327	408.320
Ostali poslovni prihodi		195.495	97.208
POSLOVNI RASHODI	13	971.256	879.369
Nabavna vrijednost prodate robe		325.220	266.033
Troškovi materijala		130.063	146.563
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (a+b)		430.372	380.014
a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada		424.894	366.086
b) Ostali lični rashodi		5.478	13.928
Troškovi proizvodnih usluga		25.641	30.866
Troškovi amortizacije		37.646	35.302
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)		17.012	14.638
Troškovi poreza		4.527	4.453
Troškovi doprinosa		774	1.499
POSLOVNI DOBITAK		7.164	
POSLOVNI GUBITAK			34.743
FINANSIJSKI PRIHODI	14	38	44
FINANSIJSKI RASHODI	15		5
OSTALI PRIHODI	16	6.274	4.381
OSTALI RASHODI	17	3.986	3.075
PRIHODI PO OSNOVU ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA		2.199	
Dobitak prije oporezivanja		11.689	
Gubitak prije oporezivanja			33.399
Poreski rashodi perioda			
Neto dobitak tekuće godine		11.689	
Neto gubitak tekuće godine			33.399
UKUPNI PRIHODI		986.931	849.051
UKUPNI RASHODI		975.242	882.450

Lice sa licencom
Ilijašević Mira

Direktor
Mijatović Ratko

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitcima i gubicima u periodu
od 01.01. do 31.12.2013. godine

P O Z I C I J A	U K M	
	<u>Tekuća godina</u>	<u>Prethodna godina</u>
Neto dobitak/(gubitak) perioda	11.689	(33.399)
Ostali dobitci/gubici perioda		
Ukupan neto dobitak/(gubitak) perioda	11.689	(33.399)

Lice sa licencom
Ilijašević Mira

Direktor
Mijatović Ratko

BILANS TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine

U KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.143.510	937.959
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	927.883	874.237
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	7.938	36.322
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	207.689	27.400
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.072.286	966.901
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	596.191	561.036
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	428.968	340.421
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	47.127	65.444
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	71.224	
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		28.942
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	737	595
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	700	550
Prilivo po osnovu kamata	37	45
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	11.620	24.520
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	11.620	24.520
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	10.883	23.925
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	1.144.247	938.554
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	1.083.906	991.421
NETO PRILIV GOTOVINE	60.341	
NETO ODLIV GOTOVINE		52.867
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	46.616	99.483
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČ. PERIODA	106.957	46.616

Lice sa licencom
Ilijašević Mira

Direktor
Mijatović Ratko

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Za period koji se završava na dan 31.12.2013. godine

U KM

Vrste promjena na kapitalu	Akcijški kapital	Revalorizacije rezerve	zakonske i statutarne rezerve	Akumulisani neraspoređeni dobitak/ne pokriveni gubitak	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2012/01.01.2013. godine	800.304	11.712	252.234	(16.222)	1.048.028
Efekti promjena u računov. politikama					
Efekti ispravke grešaka					
Ponovno iskazano stanje na dan 1.1.2013. godine	800.304	11.712	252.234	(16.222)	1.048.028
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				11.689	11.689
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu			(16.222)	16.222	
Stanje na dan 31.12.2013. godine	800.304	11.712	236.012	11.689	1.059.717

Lice sa licencom
Ilijašević Mira

Direktor
Mijatović Ratko

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Mijatović Ratko, direktor
2. Ilijašević Mira, Šef računovodstva,

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspeha, Bilans novčanih tokova, Izvještaj o promenama na kapitalu) kao i Bruto bilans, popisne liste, Odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

1.4. Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sledeće osobe:

1. Ilijašević Mira, Šef računovodstva

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko knjigovodstvenog programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu odgovorno formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Interna kontrola nije organizovana kao poseban organizacioni deo i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mesta.

1.7. Revizorski tim:

1. Manojlović Nenad, ovlašćeni revizor
2. Dobrić Danijela, asistent

1.9. Vreme trajanja revizije kod klijenta: Od 10.03. do 23.03.2014. godine

1.10. Računovodstvena evidencija bazirana je sledećim računovodstvenim propisima:

- *Zakon o računovodstvu i reviziji u Republici Srpskoj, (Sl. Gl. 36/09),*
- *Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja,*

- *Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike (SL. Gl. RS 70/09),*
- *Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike (SL. Gl. RS 84/09,*
- *Pravilnik o popisu (SL Gl. RS),*
- *Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva,*
- *Objašnjenja i smjernice koje donosi odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB),*
- *Sva prateća uputstva objašnjenja i smjernice koje donosi međunarodna federacija računovođa (IFAC).*

Po odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske pri izradi i prezentaciji finansijskih izvještaja preduzeća primenjuju Međunarodne računovodstvene standarde (IAS), Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (IFRS), Kodeks etike za profesionalne računovođe.

Društvo ima Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama..

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Do privatizacije preduzeća, Društvo je poslovalo kao Osnovno državno preduzeće Veterinarska stanica Banja Luka. U skladu sa odredbama Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima (Sl.glasnik RS, broj: 24/98), urađen je program privatizacije na dan 30.06.1998.godine i prema istom je 20% državnog kapitala privatizovano vaučer ponudom. Preostalih 65% državnog dijela kapitala privatizovano je po posebnom programu, a taj dio kapitala su kupili od države radnici Društva (grupa od 20 radnika).

Na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj: U/I-2128/03 od 05.11.2003.godine, izvršen je upis navedene statusne promjene Društva u sudski registar. Društvo je upisano pod nazivom: Akcionarsko društvo «VETERINARSKA STANICA» Banja Luka.

Društvo je upis usklađivanja djelatnosti sa Uredbom o klasifikaciji djelatnosti („Službeni glasnik RS“ broj 119/10) izvršilo Rješenjem Okružnog privrednog suda broj 057-0-Reg-11-002060 od 20.09.2011. godine.

Rješenjem Okružnog privrednog suda Banja Luka broj 057-0-Reg-11-002060 od 03.10.2011. godine upisano je usklađivanje osnivačkog akta sa odredbama Zakona o privrednim društvima, te je kod lica ovlaštenog za zastupanje upisano ovlaštenje bez ograničenja.

Rješenjem Okružnog privrednog suda Banja Luka broj 057-Reg-12-002015 od 28.09.2012. godine u sudskom registru upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje. Ovim Rješenjem iz sudskog registra je izbrisan je dosadašnji direktor Aleksandar Milijević, a u sudski registar je upisan sadašnji direktor Ratko Mijatović.

Skraćeni naziv Društva je: «VETERINARSKA STANICA» a.d. Banja Luka.

Dana 12.12.2003.godine pod brojem: 01-03-RE-2434/03 Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske Banja Luka izdala je Rješenje o upisu Društva u registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem: 04-589-179/03.

Sjedište Društva je u Banjoj Luci, ulica Knjaza Miloša broj 23. Matični broj: 1-299-00
JIB: 4400913190001
IB: 400913190001

Osnovna djelatnost Društva je utvrđena Statutom i obuhvata:
Veterinarske usluge 75.00 (šifra djelatnosti)

Ostale registrovane aktivnosti Društva su:

Uzgoj peradi, 01.47 (šifra djelatnosti)

Pomoćne usluge u uzgoju životinja, 01.62 (šifra djelatnosti)

Proizvodnja gotove hrane za domaće životinje, 10.91 (šifra djelatnosti)

Apoteke, 47.73 (šifra djelatnosti)

Trgovina na veliko, sirovim duvanom, sjemenjem i hranom za životinje 46.21 (šifra djelatnosti)

U sastavu Društva nalaze se: veterinarska ambulanta Banja Luka, veterinarska ambulanta Krupa na Vrbasu, veterinarska ambulanta Stričići, veterinarska ambulanta Bronzani Majdan, veterinarska ambulanta Potkozarje sa Piskavicom i veterinarska apoteka na Tržnici.

Direktor Društva je Mr Ratko Mijatović, a sertifikovani računovođa Mira Ilijašević.

Prema evidencijama stručnih službi, Društvo je u toku 2013.godine imalo prosječan broj zaposlenih 19.

Organi Društva utvrđeni Statutom su:

Skupština akcionara,

Upravni odbor,

Generalni direktor

Upravni odbor i Generalni direktor čine Upravu Društva.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izveštavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj ceni i ceni koštanja osim u slučajevima primena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne menja, a ako do promene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promene i obrazlože razlog promene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobitci.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahteva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti,

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj ceni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamene delova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmeriti i da oni produžuju korisni vek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cena na dan bilansa, vrši se procena nekretnina,

postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ako revalorizacione rezerve nema negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspeha.

4.3. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište i šume je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Primjenjene stope amortizacije za pojedina sredstva:

građevinski objekti	1,3 – 5,0%
Postrojenja i oprema	10,0 – 20,0 %
Putnička vozila	15,5 %

4.4. ZALIHE I DATI AVANSI

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe nedovršene proizvodnje i poluproizvoda, zalihe gotovih proizvoda, zalihe robe i dati avansi.

Zalihe materijala, rezervnih delova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih delova, sitnog inventara i robe vrši se po prosečnoj nabavnoj ceni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.5. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja ispravljaju se u zavisnosti od procenta vjerovatnoće naplativosti potraživanja.

Porez na dodatu vrijednost obuhvata plaćeni porez na dodatnu vrednost koji nije konpenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrednost..

4.6. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cena plemenitih metala na svetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

4.7. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unapred plaćene troškove, potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

5. PROCENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

U kapital spadaju: osnovni kapital umanjen za upisani neuplaćeni kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrijednosti i gubitak iz ranijih godina i tekuće godine do visine kapitala su ispravka vrijednosti kapitala.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove u garantnom roku,
- rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstva,
- rezervisanja za zadržane kaucije i depozite,
- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za verovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.3. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na doatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

5.4. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobitak.

5.5. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

6. SREDNJI KURS VALUTA I KOEFICIJENT REVALORIZACIJE

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	31.12.2013.	31.12.2012.	Indeks
1 EUR	1,95583	1,95583	100

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju po ceni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj ceni, a prihodi od prirasta osnovnog stada priznaju se po tržišnoj ceni,
- promjena vrijednosti investicionih nekretnina
- promjena vrijednosti biološke imovine,
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, prihodi iz namijenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi.

Poslovni prihodi koriguju se na više za povećanje vrijednosti zaliha učinaka i na niže za smanjenje vrijednosti zaliha učinaka.

7.1.2. Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodane robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: finansijski prihodi od povezanih pravnih lica, prihodi od kamata, prihodi od pozitivnih kursnih razlika, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule, prihodi od učešća u dobitku od zajedničkih ulaganja i ostali finansijskih prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima, rashodi po osnovu kamata, rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali prihodi.

7.3.1. Ostale rashode čine: rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i rashodi prihodi.

7.4. DOBICI I GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U REZULTATU

7.4.1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su: dobiti po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju, dobiti po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju, dobiti po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja, aktuarski dobiti od planova definisanih primanja, efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova i ostali dobiti utvrđeni direktno u kapitalu.

7.4.2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su: gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju, gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja, aktuarski gubici od planova definisanih primanja, efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova i ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu.

7.5. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit »Službeni glasnik RS 11/96«. Poreska osnovica utvrđuje se poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**1. UPOREDNE INFORMACIJE**

U tekućoj godini mijenjana je klasifikacija pojedinih bilansnih pozicija:

- Sa nematerijalnih ulaganja preknjiženo je zemljište na bilansnu poziciju zemljište u okviru osnovnih sredstava.

Ove promjene su izvršene u tekućem periodu, a nisu izvršena prilagođavanja uporednih informacija u bilansu stanja.

- Statutarne rezerve su preknjižene sa bilansne pozicije ostale revalorizacione rezerve, koje su formirane u ranijim godinama, a iskazane su po osnovu viška kapitala u knjigama, nakon usklađivanja sa kapitalom u sudskom registru

Ove promjene su izvršene u tekućem periodu i izvršena prilagođavanja uporednih informacija u bilansu stanja.

2. NEMATERIJALNA ULAGANJA

UKM

	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:			
Stanje na početku godine	671.434	747	672.181
Prenos na zemljište	671.434		671.434
Stanje na kraju godine		747	747
Kumulirana ispravka vrijednosti:			
Stanje na početku godine		747	747
Stanje na kraju godine		747	747
Neto sadašnja vrijednost:			
31.12.2013. godine			
Neto sadašnja vrijednost:			
31.12.2012. godine	671.434		671.434

Nematerijalna ulaganja čini program za računare koji je amortizovan.

Ostala prava čini zemljište u iznosu od 671.434 KM, koje je preknjiženo na zemljište u osnovnim sredstvima.

3. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

					U KM
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja, oprema i investicijska nekretna u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine		909.215	316.260	25.336	1.250.811
Povećanja:	671.434	10.064	9.932	24.581	716.011
Nove nabavke		10.064	9.932	24.581	44.577
Prenos sa nem. ulaganja	671.434				671.434
Smanjenja:			29.546	19.996	49.542
Rashod, prodaja i drugo			29.546	19.996	49.542
Stanje na kraju godine	671.434	919.279	296.646	29.921	1.917.280
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine		683.872	259.315		943.187
Povećanja:		17.660	19.986		37.646
Amortizacija		17.660	19.986		37.646
Procena					
Smanjenja:			28.048		28.048
Kumulirana ispravka u otuđenju			28.048		28.048
Stanje na kraju godine		701.532	251.253		952.785
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2013. godine	671.434	217.747	45.393	29.921	964.495
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2012. godine		225.343	56.945	25.336	307.624

Zemljište

Društvo je naslijedilo zemljište po početnom privatizacionom bilansu stanja, koji je sačinjen na dan 30.06.1998. godine. Do 31.12.2003. godine, zemljište je bilo evidentirano u okviru bilansne pozicije nematerijalnih ulaganja, kao prava korištenja zemljišta. U međuvremenu su

donešeni zakoni koji regulišu pitanja svojine nad zemljištem (zemljište nije pod zakupom ili pod ugovornim pravima) te je bilo potrebno zemljište reklasifikovati u osnovna sredstva.

Prema evidenciji, Društvo koristi zemljište površine 15.653 m², od čega u:

- Banjaluci površine 4.887 m²,
- Krupa na Vrbasu površine 1.631 m²,
- Bronzani Majdan površine 1.243 m²,
- Potkozarje površine 1.583 m²,
- Stričići površine 2.280 m²,
- Vrbanja površine 1.900 m²,
- Dragočaj površine 580 m²,
- Piskavica površine 1.549 m².

Navedeno zemljište dodijeljeno je Društvu od strane Opštine Banja Luka, ali postoje problemi sa uknjižavanjem istog u zemljišne knjige u korist Veterinarske stanice.

Prema posjedovnim listovima, zemljište na navedenim lokacijama je ukupne površine 17.554 m². od čega je upisano vlasništvo u ZK uloške na Veterinarsku Stanicu Banjaluka u:

- Banjaluci, Knjaza Miloša 23, površine 2.400 m²,
- Krupi na Vrbasu površine 2.390 m²,
- Vrbanji 1.900 m².

Prema posjedovnim listovima, na ostalim parcelama zemljišta, postoji neslaganje površina zemljišta u odnosu na evidencije o površinama zemljišta u knjigama Društva, a u posjedovnim listovima upisani su i drugi vlasnici. Prema stvarnom korištenju na terenu, dijelovi zemljišta su uzurpirani od strane drugih korisnika.

U Stričićima je evidentirano poljoprivredno zemljište površine 4.527 m², koje Društvo ne koristi kao osnovno sredstvo, a nije mu određena buduća namjena.

Građevinski objekti

Povećanje nabavne vrijednosti na građevinskim objektima u iznosu od 10.064 KM je po osnovu naknadnih radova na:

- objektu u Bronzanom Majdanu na kojem je mijenjana stolarija i sanacija mokrog čvora.
- Krupa na Vrbasu na kojem je vršena sanacija mokrog č vora, zamjena stolarije i poda.
- Objekat Potkozarje na kojem je vršena zamjena stolarije.

Oprema

Povećanje nabavne vrijednosti opreme u iznosu od 9.932 KM je po osnovu novih nabavki; fiskalna kasa, komjuter i štampač, hirurški sto, grijalice, sto i klupe u Sali, trihonoskop, kombinovano polovno putničko-teretno auto.

Smanjenje nabavne vrijednosti opreme u iznosu od 29.546 KM i ispravke vrijednosti u iznosu od 28.048 KM je po osnovu isknjižavanja rashodovane opreme o čemu je donio odluku Upravni Odbor.

Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi

Smanjenje vrijednosti u iznosu od 19.996 KM je po osnovu prenosa završetka ulaganja sa investicija u toku na aktivna sredstva (građevine i oprema).

Saldo nekretnine postrojenja i oprema u pripremi u iznosu od 29.921 KM čini ulaganja u objekat Stričići koji još nije završen.

4. ZALIHE

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Materijal	5.551	508
Roba	52.390	40.765
ZALIHE	57.941	41.273

Zalihe materijala i robe su iskazane po osnovu zaliha u centrali, apoteci i područnim ambulantom Društva. Zalihe su uredno popisane i stanja odgovaraju glavnoj knjizi.

4. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	U KM			
	Kupci u zemlji	Druga kratkoroč na potraživa nja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	10.035	1.547	290	11.872
Bruto stanje na kraju godine	39.620	1.067	205	40.892
Ispravka vrijednosti na početku godine	2.380			2.380
Ispravka vrijednosti na kraju godine				
NETO STANJE				
31.12.2013. godine	39.620	1.067	205	40.892
31.12.2012. godine	7.655	1.547	290	9.492

Značajnija potraživanja od kupaca su od:

- Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS u iznosu od 24.281 KM,
- Grad Banjaluka u iznosu od 3.900 KM,
- Kancelarija za veterinarstvo BiH u iznosu od 5.200 KM.

Potraživanja su uglavnom usaglašena.

6. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Poslovni računi - domaća valuta	106.201	46.221
Blagajna - domaća valuta	756	395
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno	106.957	46.616

7. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Potraživanja za nefakturisani prihod	26.353	83.956
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	26.353	83.956

Potraživanja za nefakturisani prihod se odnose na usluge izvršene u toku 2013.godine fizičkim licima koje Društvu plaća Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS Banja Luka.

8. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
	<u> </u>	<u> </u>
Akcijski kapital	800.304	800.304
Zakonske rezerve	80.030	80.030
Statutarne rezerve	155.982	172.204
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava	11.712	11.712
Neraspoređeni dobitak ranijih godina		17.177
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	11.689	
Gubitak tekuće godine		(33.399)
KAPITAL	<u>1.059.717</u>	<u>1.048.028</u>

Akcije su obične, nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV.

Zakonske rezerve

Društvo je u ranijim godinama iz dobiti u zakonske rezerve izdvojilo 10 % vrijednosti osnovnog kapitala, pa nema obavezu daljeg idvajanja u ove rezerve.

Statutarne rezerve

Statutarne rezerve su preknjižene sa bilansne pozicije ostale revalorizacione rezerve, koje su formirane u ranijim godinama, a iskazane su po osnovu viška kapitala u knjigama, nakon usklađivanja sa kapitalom u sudskom registru. U skladu sa Pravilnikom o prvoj procjeni iz 2003. godine, ova razlika se trebala unijeti na bilansnu poziciju statutarnih rezervi. Odlukom Skupštine akcionara, iz ovih rezervi pokriven je dio gubitka u iznosu od 16.222 KM, a dio gubitka od 17.177 Km pokriven je iz dobitka iz ranijih godina.

9. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
	<u> </u>	<u> </u>
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	<u> </u>	<u> </u>
Dugoročna rezervisanja - ukupno)	<u> </u>	<u> </u>

Društvo vrši isplate otpremnina kod odlaska zaposlenih u penziju i tereti rashode perioda. Društvo nije vršilo obračun i rezervisanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, u skladu sa MRS – 19 Primanja zaposlenih.

10. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE I TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Dobavljači u zemlji	18.551	14.428
Ostale obaveze iz poslovanja	16	157
I Obaveze iz poslovanja - ukupno	18.567	14.585
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	15.267	11.583
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	3.079	1.843
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	16.234	8.353
Obaveze za ostala neto lična primanja	13.181	6.242
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno	47.761	28.021
Obaveze prema zaposlenima	499	438
Ostale obaveze	1.214	809
III Druge obaveze - ukupno	1.713	1.247
IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	8.386	6.810
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	563	932
Obaveze za doprinose koji terete troškove	54	72
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine bez tekućih obaveza za porez na dobit	617	1.004

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	77.044	51.667
Tekuće obaveze za porez na dobit		

Sve obaveze su izmirene do datuma revizije.

11. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Odloženi prihodi i primljene donacije	59.878	60.700
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	59.878	60.700

Odloženi prihodi i primljene donacije su priznati po osnovu:

- Donacija od strane Centra za razvoj i unapređenje sela Banja Luka u iznosu od 15.000 KM je uplaćena u ranijim godinama, a na osnovu Ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji zaključenog između Društva i Centra za razvoj i unapređenje sela Banja Luka dana 07.11.2007. godine. Predmet ugovora: realizacija projekta „sanacija i rekonstrukcija objekta veterinarske ambulante u Stričićima“ uz obavezu sufinansiranja od strane Centra. Upravni odbor Društva je dana 20.12.2006.godine donio Odluku broj 853/06 da se izvrši izgradnja Veterinarske ambulante u Stričićima u iznosu od 30.000 KM, a realizacija projekta je započeta krajem 2009. godine i do dana bilansiranja nije završena. Saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi 15.000 KM
- Društvo je privatizovano po posebnom programu, a po njemu je 65% državnog dijela akcijskog kapitala prodato tenderom sa varijabilnim uslovima. Kupci tog dijela kapitala su preuzeli obavezu da investiraju u Društvo 60.000 KM u roku od jedne godine od dana potpisivanja ugovora o prodaji broj: 4198-01/2003 zaključenim 28.07.2003.godine. Kupci su izvršili uplatu sredstava, koja su investirana u osnovna sredstva. Sredstva se svake godine umanjuju u visini iznosa amortizacije investiranih sredstava u objekte. Saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi 44.879 KM.

12. POSLOVNI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	414.598	339.098
I Prihod od prodaje robe - ukupno	414.598	339.098
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	368.327	408.320
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno	368.327	408.320
Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	782.925	747.418
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	7.938	7.762
Prihodi od zakupnina	4.310	3.360
Prihodi od donacija	821	806
Prihodi iz namijenskih izvora finansiranja	182.425	85.280
III Drugi poslovni prihodi - ukupno	195.494	97.208
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I do III)	978.419	844.626

Prihodi su priznati dijelom kao gotovinski prihodi umanjeni za PDV, a dijelom po osnovu faktura po odbitku PDV-a.

Ostali poslovni prihodi su iskazani u iznosu 195.425 KM, a najvećim dijelom su prihodi iz namjenskih izvora u iznosu 182.425 KM. Ovi prihodi su iskazani po osnovu zdravstvene zaštite stoke iz podsticajnih sredstava Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS Banja Luka (vidi napomenu 5).

13. POSLOVNI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Nabavna vrijednost prodane robe	325.220	266.033
I Nabavna vrijednost prodane robe - ukupno	325.220	266.033
Troškovi materijala za izradu	54.226	57.150

Troškovi ostalog (režijskog) materijala	26.592	28.467
Troškovi goriva i energije	49.245	60.946
II Troškovi materijala - ukupno	130.063	146.563
Troškovi bruto zarada	327.638	282.700
Troškovi bruto naknada zarada	97.256	83.386
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	160	
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	5.318	13.928
III Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	430.372	380.014
IV Troškovi amortizacije	37.646	35.302
Troškovi usluga na izradi učinaka	3.418	3.615
Troškovi transportnih usluga	5.429	6.337
Troškovi usluga održavanja	8.304	10.301
Troškovi reklame i propagande	778	784
Troškovi ostalih usluga	7.712	9.829
V Troškovi proizvodnih usluga - ukupno	25.641	30.866
Troškovi neproizvodnih usluga	4.106	2.563
Troškovi reprezentacije	2.057	1.884
Troškovi premije osiguranja	327	327
Troškovi platnog prometa	3.366	3.568
Troškovi članarina	1.839	973
Troškovi poreza	4.527	4.453
Troškovi doprinosa	774	1.499
Ostali nematerijalni troškovi	5.317	5.323
VI Nematerijalni troškovi - ukupno	22.313	20.590
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VI)	971.255	879.368

14. FINANSIJSKI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Prihodi od kamata	37	45
Finansijski prihodi - ukupno	37	45

15. FINANSIJSKI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Rashodi kamata		5
Finansijski rashodi - ukupno		5

16. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Dobici po osnovu prodaje opreme	527	400
Dobici po osnovu prodaje materijala		38
Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka	4.579	1.627
Naplaćena otpisana potraživanja		1.871
Prihodi od smanjenja obav. i ostali nepom. prihodi	1.168	445
I Ostali prihodi - ukupno	6.274	4.381
Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih perioda	2.199	
II Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	2.199	
OSTALI PRIHODI - UKUPNO (I do II)	8.473	4.381

17. OSTALI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2013.	31. decembra 2012.
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1.140	146
Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka		164
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja		35
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala, robe i ostali rashodi	2.846	2.731
OSTALI RASHODI - UKUPNO	3.986	3.076

18. POVEZANE STRANE

Društvo je u napomenama uz finansijske izvještaje objelodanilo postojanje povezanog lica, a to je „MIM COOP“ d.o.o. Banja Luka čiji je vlasnik ujedno i vlasnik 23,18 % akcija Društva. Društvo je u toku 2013.godine ostvarilo nabavke od povezanog lica u vrijednosti 161.600 KM.

19. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Prema izjavi rukovodstvom na datum bilansa, Društvo se ne pojavljuje u svojstvu tužioca ni kao tužena strana, a nije stvaralo obaveze po mjenicama i garancijama za druga lica.

20. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Na osnovu procedura koje smo obavili i izjava menadžmenta Društva, nismo utvrdili naknadne događaje u periodu od datuma završetka razdoblja za izvještavanje o godišnjoj reviziji do datuma naknadnih događaja, uslijed kojih bi bilo potrebno prilagoditi finansijske izvještaje.

21. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji evidentirano je zemljište kao tuđa imovina.